Z Českých vlastí.

Všecko, i ženy musí robotit. — Z Prahy se sděluje toto místodržitelské kruté nařízení: Válka povolala do zbraní nesčetné množství mužských pracovních sil ze zemědělských tříd, takže se na českém venkově stále více pociťuje nedostatek zemědělských pracovních sil. Následkem tohoto úbytku, považlivého pro zajištění co možná nejvydatnějšího výsledku sklizně, je příkazem nutnosti, aby k zemědělským pracím byly přibrány veškeré práce schopné osoby, a to i ženy v míře co nejrozsáhlejší, bez rozdílu, požívají-li výživovacího příspěvku čili nic. Povinnost veškerých v obci se zdržujících osob mužského i ženského rodu vykonávati v obci k nařízení komisi pro žně a k obdělávání polí práce žňové a spojené s obdělávaním polí, jest vyslovena v ustanoveních ze dne 5. srpna 1914, kde jsou také úplně vypočteny veškeré výjimky z této povinnosti. Neuposlechnutí těchto odůvodněných příkazů žňových komisí podléhá trestu až do 200 K nebo vězení do 14 dnů, který vyslovuje politický okresní úřad. Stran přibrání příslušníků mobilisovaných osob, oprávněných k státní podpoře, k zemědělským pracím, poukazuje se opětovně k tomu, že výdělek pracovní mzdy účastí v zemědělských podnicích nesmí míti za následek ztrátu nebo zmenšování výživovacích příspěvků. V zájmu bezvadného postupu prací spojených s obděláváním polí, ukládá se všem obcím a žňovým komisím, aby předchozí vývody vhodným způsobem vyhlásily a odepřely se dobrovolně pomáhání při pracích s obděláváním polí spojených, aby použily svého práva uložiti práce schopnému obyvatelstvu obojího pohlaví, by pomáhalo při obdělávání polních prací, a aby každý případ neoprávněného odepření práce ihned oznámily příslušnému politickému okresnímu úřadu za účelem zavedení trestního řízení. Ženy, ošetřující nebo opatrující malé děti, jsou sproštěny povinnosti konati zemědělské práce, není-li lze nějak postarati se o děti ty. Naproti tomu musí se ke konání zemědělských prací uvoliti všechny osoby, které mohou jíti do práce vzhledem k svému zdravotnímu stavu nebo tělesné síle a svým rodinným poměrům. C. k. místodržitel: Coudenhove.

Brněnští Osmáci. — O našem domácím pluku — píší Lidové Noviny 3. dubna — uveřejnil slovinský německý list (v Sibini je totiž kádr osmého pluku) článek, z něhož se dovídáme leckterou podrobnost z nejnovějších dějin tohoto pluku, nade vše pak jasně vyvrací rozmanité pomluvy a dotvrzuje že naši lidé dovedou obětovati poslední krůpěj krve. Jak se dovedou Osmáci bít proti ruským vojskům, o tom svědčí několik tisíc zajatců tohoto pluku v Rusku, kteří všichni šli k ruským okopům dobrovolně, nechtějíce prolévati slovanské krve. Historie tohoto pluku je v nynější válce taková slavná pro rakouskou armádu, že je jí polovice cenzurou zabavena v Lidových Novinách.

Hrozný strach z nápisu. — Známý obchodní dům "U města Paříže" v Celetné ulici v Praze byl donucen změniti své jméno, takže se nyní jmenuje "C. k. dvorní obchodní dům se zbožím ozdobným a hračkami". U ukazovatelů firmy bylo jméno "Paříž" zamazáno a z celého obchodu vesměs odstraněno. V posledních měsících byly pražské firmy vůbec zbaveny všech cizojazyčných nápisů, pokud měly vztah k národům, s nimiž Rakousko je ve válce.

Zavedení letního dne v Německu a v Rakousku. — Jak již bylo tiskem oznámeno, zavedla i rakouská vláda letní čas, který byl přijat v Německu. Změna ta spočívá v tom, že 30. dubna skončí den již v 11 hodin v následující hodině — tedy půlnoc — bude počítána již jako prvá hodina následujícího dne. Pak ovšem každý den bude míti 24 hodiny jako nyní, jenom že bude posunut ku předu o jednu hodinu. Následkem toho poledne bude v době, kdy jindy bylo 11 hodin dopoledne, v kasárnách půjdou vojíni spat fakticky již v 8 hodin večer, policejní hodina v hostincích nastane již ve 12 hodin v noci, vyučování ve školách v 7 hodin ráno, ačkoli hodiny budou ukazovat dle nového času dobu správné. Budou prosté posunuty 30. dubna v 11 hodin večer o hodinu ku předu. To bude trvati až do 30. září, kdy zase bude mít den více o hodinu, která byla ubrána 30. dubna. Prvním říjnem nastoupí v platnost zase obvyklý čas. Změna tato bude všeobecná, neboť bude provedena na všech věžních hodinách, v úřadech, budou dle ní jezdit vlaky atd. Bude mít přednost v tom že více bude odpovídati letním poměrům, kdy je dobře možno vstávati o hodinu dříve, ušetří se přes mnoho millionů odpadnuvším svícením atd. Německý i vídeňský tisk přináší různé pozoruhodné články k tomu.

Zásoby brambor v Čechách sepsány a zabaveny (dle stavu ze dne 13. března). Týká se hlavně zásob u zemědělců, obchodníků ve skladištích a pod. (ne v soukromých domácnostech). Pro spotřebu vyměřeno 1 a půl kg. denně pro jednu osobu (až do konce června).

Pamětní stromy. — C. k. politická expositura (správce Dr. Jul. Krninský) vydala tyto dny tato úřední vyhlášku obcím: Sázejte letos pamětné stromy! Letošního jara nutno zvlášť pronikavě federovati okrašlovacímu spolku a školami pořádání stromkových slavností, byť pro vážnost doby byly tiché, nehlučné. Přičiňme zvýšené péče o nejcetnější výsadbu ovocného i lesního stromoví jsou letos širší, než za doby míru, kdy se vysazování dělo po větší části jen z podivých ohledů estetických (okrašlovacích). Letos druží se k momentu okrasnému i duvod etický, to jest mravní, neboť stromoví letos školami, obcemi, spolky vysázené bude "pamětným" budeť považováno z pamětníka nejhroznější všech válek světa, neboť ve stínu jich bude jedenkrát slýchati: "Tato lípa, jabloň, dub pamatuje světovou válku — je sázena k památce padlého v bitvě otce, pradědy atd." K tomu podotýká "Venkov" v čís. 82.: "Tak jako dnes máme ve vlasti své (bohužel jen vzácně) exempláře etihodných velikánů — lip dubů a j. důležité epochy našeho národa, tak nutno starati se i nám současníkům o analogické živou cí památníky předůležité současnosti. Stromoví letos vysázené bude však i památníkem a doplňkem kronik rodinných, a bude zajisté hojně letos vysazováno zejména v oněch rodinách, jichž členové vykrvácejí v dálné cizině na poli válečném a jejichž roky jsou nezvěstné. Lípa, letos u startu vysazená, bude hrdinům těm prostým, ale výmluvným náhrobním kamenem. Myslenky této mely by se chopiti i školní korporace (spolky vojenských vysloužilců, kasa, obecní úřady a politické nepatrného nákladu měly by i čestně upomínuje svých padlých příslušníků zakládati "háje cti a lípy mrtvých". Dostojného místa k tomu jest stále na prázdných nevzhledných místy našich náves, hrázích, obecních hřbitovů i kolem kostelů, skal, tu je přece jen ještě dosti místa pro letošní symbolickou výsadbu stromů, o nichž nutno mnoho a místech kronikách podivný záznam.

Opravované kancionály. — Velice vzácně tyto památky umění tiskařského českého malířství, pokud se vůbec zachovaly a nebyly hrabivými a násilnými inkvisicími komisemi rozkramařeny a zasazeny trocenu, trpěly "korekturami" Jesuitů. Kapucínů a jiných "oprávců" po Bílé Hoře. Místa po dezerčích vyškrabávána anebo aspoň vyškrabávána nebo zamazána, aby kniha "neskodila" a nikdo se nepomenul, že v zemi naší byla víra pod obojí. Nenahraditelné tyto památky umne české ruky byly znešvařeny barbarskými a fanatickými mnichy, nebo ukradeny a vojáky do vizity používány, kde se jimi honosí. A "nezadbaný" zbytek propadl zkáze nebo počátkem se v XVII. století, kdy zrušeny byly bratrský literského.

Chicagský zdravotní sbor v Čechách. — Americký lékařský sbor, sestávající ze čtyř lékařů a čtyř ošetřovatelů, náležejících k americkému lékařskému pomocnému sdružení, poslán byl rakouskou vládou do Pardubic v Čechách, kdež jest pro raněné vojáky zřízena nemocnice jedna z největších a nejmodernějších v celé říši. Nemocnice pojme až 10.000 raněných a z toho případně americkým lékařům pětina. Ve sboru jsou lékaři dři. Corby a Mincke, a tři ošetřovatelé. Seger, Burke a Ten Eycke z Chicaga.

Německy psaná česká publikace o českém lidu. — Pod titulem "Das boehmische Volk" vyšel v Praze německy psaný informační spis, jehož poslánim je zpravit cizinu o kulturní a hospodářské potenci českého národa. Svými články přispěli: dr. Ant. Boháč prof. dr. J. Matiegka, prof. Václav Novotný (o Husovi), dr. J. V. Novák (o Komenském), prof. J. Jakubec (o českém obrození), dr. Zd. Tobolka (o Palackém), soudr. F. V. Krejčí (o dvou českých básnících), A. Matějček (o českém umění výtvarném), dr. A. Šilhan (o české hudbě), prof. Kádner (o českém školství), dr. K. Franzl (o průmyslovém vývoji českém), atd.

Proč byl odsouzen dr. Sláma. — "Čechoslovák" oznamuje, že poslance dr. Fr. Sláma v Brně odsouzen byl na 5 let do žaláře pro zločin úmyslného neoznámení velezrádného podniku. Dr. Sláma odsouzen byl jak známo již v červnu minulého roku.

Jak zacházeti s plátnem. — Důležito jest pro každou hospodyni, která má ještě po chvalitebném zvyku starodávném v úložišti svých prádelník, aby znala rozdíl mezi plýtvaním lnovým a výrobkem bavlněným, aby věděla, kterak se nejjemnější prádlo zachovává a ukládá. Plátno lněné jeví ve světlání větší lesk než bavlna a nemá rubu méně patrnější vláknu. Na plátně lze psáti inkoustem bez obavy, že se roztece, což u bavlny není možno a pretrhnou-li se lněná nit, trpí se konce ve vláknu rovná, kdežto bavlněné vlákno vždy jest nakučeravělé. Skříň, v níž jest plátno uloženo, budiž vně i vnitř suchá a dobře zavíratelná, aby prach a vzduch dovnitř nevnikaly, čímž se zamezí sežloutnutí. Jestliže však plátno přece se zloutne, stačí při bílení na trávníku lehký roztok chlóru. Plátěné barevné šatstvo nejlépe se pere ve vlažné vodě žlučovým mýdlem a do výpářky přidává se něco octa a soli kuchyňské. Pokrývky a povlaky plátěné, zvlášť mající barevnou výšivku hedvábnou, nutno vždy vyjmouti v roztoku kvillajové kůry. Na prank barevných záclon stačí dobré, bílé mýdlo jedovité. Dbáti hospodyně těchto pokynů, má vždy radost ze svého prádelníku a jeho obsahu.

Poslední odhady vykazují, že obyvatelstva Koreje čítá asi 14 000 000 osob, z kterých jest 210 000 Japonců. Uděluje se, že mezi obyvatelstvem jim není více než 1.000 Američanů a Evropanů. V mnohém jsou misionáři a mají interessantní zkušenosti o zemi Korey.

Kávy jako pomůcky desinfekční používá se zrnka, nezpražená, jakožto desinfekční pomůcky. Pražená, rozemletá káva zapuzuje zlý zápach z místností, v nichž se vaří. V německých továrnách používá se káva ke kávovému sazení a k vymetání podlah. Ostatně i v Evropě, semletou kávou posypaná podlaha se tak dlouho zdrží svěží, dokud se káva nevysuší.

Vnitřní obrozování Ruska. — Jimž ruským mužíkům uděluje zákonem ze dne 5. ledna 1912 tatáž občanská práva jako třídám jiným. Před uzákoněním pak ustanovila, že zákon vstoupí ma platnosti i po válce, že potřebí ještě dokázati že si Rusko s Rakouskem prohodily navzájem dřívější úlohy?

Soudilo se, že německý "válečný chléb", vyrobený z pšeničné mouky a brambor, bude levnější než ze samé pšeničné mouky. Místo-konsul Dreyfus oznamuje však z Berlína, že není tomu tak, "jelikož pečení podobného chleba vyžaduje delší čas a následkem toho vyrovnává výdaní pekaře".

Zkoušky provedené německou zdravotní službou dokazaly prý, že chuť, vzhled a hustota chleba obsahující bramborovou mouku rovná se chlebu ze samé pšeničné mouky a že pouze výživná vlastnost nového chleba jest "o něco menší" než chleba obvyklého.

Napaden žralokem. — Tragická událost přihodila se 6. července v Springfield Lake, N. J. Telefonista Charles Pruder napaden byl, koupaje se v moři, velkým žralokem a než přispěno mu z břehu na pomoc, uhryzl mu strašný netvor části obou nohou. Nebožák za nedlouho za hrozného trápení skonal. Člověk se nad touto zprávou otřese a přece, co je takový zvadlok proti kulturním nástrojům, jimiž amputuji si navzájem celí civilisovaní lidé v evropských zákopech!

Zlaté časy pro uhlobarony. — Těžba měkkého uhlí ve Spojených státech v posledním půl roce přečkává všechnu dosavadní. Dle zprávy geologické kanceláře vytěženo úřadem 264.000.000 tun, čili o 42 procent více než za tutéž dobu roku předešlého.

Kam vede šovinistické štvaní. — V Landenville, N. J., připadl dvouletý Arthur Faraccia šestinásobnému dělu manželu Farachellových a sekretem "je jsem vypálil ty jsi Mexičan" zastřelil je z revolveru. K takovým koncům vedou nesmyslné štvanice zlatého telete proti Mexičanům.

Věci mexické. — Americká vláda učinila rozumnou věc následkem vzácně rozumného příkladu Carranzova a pokračuje ve vyjednávání místo probíhající války, jak zlatí horkokrevní patrioti si žádali. Kříž se jednala do té míry, že tajemník války Newton D. Baker nařídil propustit všechny zenaře milicky domů.

Také znamení doby. — Deník "Deutsche Tageszeitung" v Berlíně, jenž je z nejpřednějších listů německých a v prvním roce války neobyčejně dobře prospíval vykazuje schodek 87.000 marek. "Tageszeitung" patří ke straně krajních militaristů a zastánců bezohledné války ponorkami.

Povídačky nepřátel o poměrech v Bulharsku. — Telegrafuje bulharská agentura z Sofie oznamuje mnohé. Některé zprávy dohodového tisku nepostavují s mimořádnou bedlivostí skutečnosti. Tak se zprávy o situaci v Bulharsku. Tak píše "Temps" [illegible] dosti nápadně bulharské vojsko [illegible] Jest jisto, že [illegible] mohou být [illegible] bulharského vojska [illegible] jak [illegible] Bulharsko [illegible] Německo [illegible] Mexičanů